

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 39/03

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť J. F., bytom L., F. M., bytom P., Š, Š. P., bytom P., F. P., bytom P., Ľ. T., bytom K., J. K., bytom S. S., E. Š., bytom P., K. M., bytom S. Ľ., J. K., bytom P., Š. A., bytom B., J. M. bytom Ch., M. D., bytom B., A. H., bytom B. B., F. B., bytom P., a M. K., bytom P., zastúpených komerčným právnikom JUDr. K. P., P., ktorou namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a žiadajú priznanie finančného zadosťučinenia z dôvodu nesprávneho úradného postupu podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky vo výške podľa zákona Parlamentu Českej republiky č. 261/2001 Sb. o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům boje za osvobození, politickým vězňům z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. F., F. M., Š. P., F. P., Ľ. T., J. K., E. Š., K. M., J. K., Š. A. M., J. M., M. D., A. H., F. B. a M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2003 doručená sťažnosť J. F., bytom L., F. M., bytom P., Š. P., bytom P., F. P., bytom P., E. T., bytom K., J. K., bytom S. S., E. Š., bytom P., K. M., bytom S. L., J. K., bytom P., Š. A. M., bytom B., J. M., bytom Ch., M. D., bytom B., A. H., bytom B. B., F. B., bytom P., a M. K., bytom P., zastúpených komerčným právnikom JUDr. K. P., P., (ďalej len „navrhovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a žiadajú priznanie finančného zadosťučinenia z dôvodu nesprávneho úradného postupu podľa čl. 46 ods. 3 ústavy vo výške podľa zákona Parlamentu České republiky č. 261/2001 Sb. o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům boje za osvobození, politickým vězňům z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945 (ďalej len „český zákon“).

Navrhovatelia vidia porušenie svojich namietaných práv v tom, že ako občanom Slovenskej republiky sú im v rámci čiastočného zmiernenia krívd, ktoré utrpeli v rokoch 1948-1989, zákonmi priznané oveľa menšie finančné čiastky, ako sa v rovnakých prípadoch priznávajú v Českej republike, hoci ku krivdám došlo v rámci bývalého Československa. Rozdielnosť finančných odškodnení v Českej republike a v Slovenskej republike presvedčivo dokumentujú. Žiadajú, aby im ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške podľa českého zákona. Tento návrh opierajú o právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom zakotvené v čl. 46 ods. 3 ústavy.

Ústava vrátane čl. 12 ods. 1 a 2, ktorého porušenie navrhovatelia namietajú, je účinná v Slovenskej republike. Rovnosť a rovnoprávnosť garantované v čl. 12 ods. 2 ústavy sa vzťahujú na oblasť účinnosti ústavy. Preto na ich základe nemožno namietat' rozdielnosť postavenia práv a povinností medzi osobami podliehajúcimi jurisdikcii Slovenskej republiky a osobami podliehajúcimi jurisdikcii iného štátu, v danom prípade Českej republiky. Rozdielnosť odškodnenia za krivdy z rokov 1948-1989 priznaného v Českej

republike a v Slovenskej republike teda nie je v okolnostiach prípadu spôsobilá zasiahnuť do rovnoprávnosti v zmysle čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy.

Práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom (čl. 46 ods. 3 ústavy) sa podľa čl. 51 ods. 1 ústavy možno domáhať len v medziach zákona, ktorý toto ustanovenie vykonáva. V Slovenskej republike ním je zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ústavný súd už v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 64/00 vyslovil: „Súdy v Slovenskej republike pôsobia na základe Ústavy Slovenskej republiky a zákonov, čiže na základe právneho poriadku Slovenskej republiky, a sú teda povinné rozhodovať na základe aplikácie noriem tohto právneho poriadku alebo noriem, ktorých použitie tento právny poriadok zvlášť umožňuje“, čo sa v plnej miere vzťahuje aj na samotný ústavný súd. Ústavný súd teda nemôže aplikovať český zákon v situácii, keď jeho použitie neumožňuje žiadna norma slovenského práva.

Rezolúcia Parlamentného zhromaždenia Rady Európy 1096 (1996) o opatreniach na odstránenie dedičstva bývalých komunistických totalitných systémov je politickým dokumentom adresovaným štátom, a nie medzinárodnou zmluvou zakladajúcou subjektívne práva pre jednotlivcov. Preto možno odkazy navrhovateľov na ňu chápať len ako súčasť ich argumentácie.

Ústavný súd posúdil sťažnosť navrhovateľov ako zjavne neopodstatnenú, lebo nimi opísané skutočnosti nie sú spôsobilé porušiť nimi označené ustanovenia ústavy, ktorých porušenie namietajú (napr. I. ÚS 24/98, III. ÚS 70/99). Takéto posúdenie vychádza z platného práva a netýka sa otázky morálnej oprávnenosti ich požiadaviek, ktorých zohľadnenie je vecou zákonodarnej moci.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutie nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2003